

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
 és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A népnevelés ügye.

Ujévi beszédében maga dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter jelezte, hogy a kulturális reformok tekintetében gazdag örökséget vett át hivatali elődjétől. Most pedig örvendetesen megállapíthatjuk, hogy ezt az örökséget ő maga is jelentékenyen szaporítja.

Mindjárt egy súlyos közigazgatási munka nehezedett az új kultuszminiszter vállalaira. A fizetési pótlék kiutalványozása az állami tanítószemélyzet részére. Az előbbi kormány által benyújtott fizetésjavítási javaslat ugyanis külön csoportba foglalta az állami tanárokat és tanítókat és ezek illetménye a jövőre nézve a korpótlékok figyelembevétel alapján állapított meg. Most azonban a fizetési pótlékok a mai állami tisztviselői fizetési osztályoknak megfelelőleg utalványozzák.

Ez az átszámítás sok vesződséggel és munkával járt. De azért az állami tanítószemélyzetnek már tényleg ki van utalva a fizetési pótléka.

A fizetésjavításról lévén szó, utalunk mindjárt arra is, miként a felekezeti tanítók illetményeit is az állami

tanítók ellátásához mérten méltányos alapon szabályozzák. A nagy gonddal és körültekintéssel járó javaslat most készült a miniszteriumban. Ugyancsak a gazdasági ismétlő népiskolák további fejlesztése szintén különös gondját képezi a miniszternek, amennyiben azt tűzte ki feladatául, hogy az ugynevezett kisebb gazdasági ágakra vonatkozó gyakorlati ismereteket, mint a méhészet, selyemtenyésztés, konyhakertészet stb. lehetőleg bevigye a köznép körébe. Ezeket az ismereteket tanítják már az elemi iskolákban és folytatják az ismétlő iskolákban. Ámde erre előbb magát a tanítót kell megtanítani. Ebből a célból a miniszter legújabb rendelete meghagyja a tanítóképezdéknek, hogy a selyemgubótermelésre és szederfaültetésre vonatkozó gyakorlati tudnivalókból rendszeres előadásokat rendezzenek a tanítójelölteknek. Erre a feladatra pedig külön szakemberek vállalkoznak.

Jelentékeny újítást jelent a tanfelügyelői intézmény reformja, amely intézmény 24 év óta áll fenn. Habár mindenki érezte annak hiányosságát, azért az adott körülmények között mégis a tanfelügyelői intézmény derekasan

megállotta helyét. Ezt részben annak a sok érdemes ügybuzgó férfiúnak lehet köszönni, akik a tanfelügyelői karban találhatók.

Ezeknek buzgósága és hazafisága módját találta annak is, hogy a törvény hiányos intézkedéseit célszerűen kipótolják. Majdnem hihetetlenül hangzik, de való, hogy tisztán a tanfelügyelők személyes érdeklődésétől és ügybuzgóságától függött eddig, hogy a magyar nyelv tanítási kötelezettségének az elemi népiskolákban érvényt szerezzenek.

Mindenesetre nagy nemzeti célok lebegtek a törvényhozás előtt, midőn elrendelték az elemi népiskolákban a magyar nyelv kötelező tanítását. És mégis — éppen ezt a nagyfontosságú intézkedést elfelejtették végrehajtási záradékkal ellátni, hogy ugyanis a törvény eme rendelkezésének elhanyagolását szigorúan megtorolják.

Innét van a szomorú tapasztalat, hogy egyes nemzetiségi vidékeken az iskolákban a magyar nyelvet nem tanítják. De nem is taníthatják, mivel maga a tanító sem tud magyarul. Ezenkívül nem egy helyütt, lelketlen tanítók nemzetellenes eszmékkel és ér-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Még ők kérdezték . . .

Milyen turesák az emberek!

. . . Volt egy leány, árva gyermek,
 Kit az Isten azzal vert meg,
 Hogy nem kő volt szíve helyén,
 Hanem ideg, fájó érző ideg.
 (Mintha bizony érzés nélkül
 Nem élhetett volna szegény!)
 S történetében a különös az volt,
 Hogy éppen híve, legjobb barátja
 — Mindeniknek e szív állt útjába —
 Volt, ki reája taposott, gázolt.
 Szegény! Oly sok, nehéz sebtől vértett,
 Szegénynek oly terhes volt az élet . . .
 Sirt a leány, sirt, mind szomorúbb lett.
 Örülni, nevetni egész elfeledett.

. . . S még ők kérdezték meglepve aztán:
 Az a kis lány mért oly szótlan, halvány?!

Molnárné Radich Jolán.

Isten szabad ege alatt.

(Djurgården.)

Stockholmi utirajz.

Irta: Vértesi Károly.

III.

Tánc. Mennyi bűbáj rejlik ebben a rövid szóban. Táncoltak már réges-régen szép asszonyok az öreg Dávid király és Böles Salamon udvarában. Hellasz szép leányai az olimpiai játékok alkalmával, hogy milyen keesesen lejtettek, hasított, lenge ruhájukban, testi szépségükkel miként bájolták el a férfiakat, elmondják a költők. Táncoltak a római asszonyok, virágokkal ékesítve, ezüst bokál, arany serleget tartva kezükben. Nézzük csak azokat a plasztikusan szép táncosnő alakokat, a grációzus tartást, melyeknek márványra festett színes képeit, két ezredév után most ásták ki Pompeji törmelékéből. Attila, Arpád udvarát csak futólag említve, a magyar királyok udvarában, Nagy Lajoséban a visegrádi várban, Mátyáséban Budavárban, rózsás, gyöngyvirágos magyar leányok, igazgyöngyös selyempártás asszonyok, milyen gyöngyön táncoltak, az erdélyi fejedel-

mek udvarában milyen délecegen járták a palotást, befejezésul a csókért esengő, csókot váltott, elmondja mindezt a történelem, mely szól XIV. Lajos francia király palotáiban és kastélyaiban lefolyt tánemulatságokról is. Vad népek és művelt emberiség, egyaránt hódoltak a táncnak, kiki a maga módja szerint. Vig farsangban álöltözetben is. A mandolaszemű, bő öltözetű kis japán leányok, gyűszűnyi pipájukat kiverve, a fürgelábu ballerinák, túllszoknyájukat emelgetve. Láttam Kelet regés világában, a szédülésig forgó dervisnek a táncát és a laza erkölcsű, lengén keeses bajadért. Lábujjai gyűrűktől villogtak. Egy napon láttam mindakettőt. Egy napon nem lehet említeni ezt a kettőt. Ismételve arról emlékezem, a mi legszebbet láttam táncban, plasztikus mozdulatban, kérdezlek, láttad-e a szépséges, tüzes szemű, tüzes vérű spanyol nőnek a tüzes táncjárását, a szegvidillát, bolerót? Ha ezt nem láttad, nem láttad a táncok táncát, táncok művészetét, mert ezt teletüzzel, amint kell, keble heves hullámozása közben csak az járhatja, dobogtathatja ki lábával, akit éget a szenvedély tüze és akit homlokán esókölt Terp-

zelmekkel töltik meg a gyermekek lelkét.

Nos hát a tanfelügyelőnek lenne szigorú kötelessége, hogy ellenőrizze az iskolákat és gyomlálja a dudvát. Amde a tanfelügyelő ma annyi sokféle bürokratikus, irodai munkával, írásbeli jelentéssel, kimutatással, statisztikai összeállításal van agyoncsigázva, hogy tulajdonképpen kötelességének, hogy az iskolákat látogassa, megfelelni nem képes.

Berzeviczy Albert miniszter most azt akarja, hogy a tanfelügyelő évenként legalább száz napot iskolák látogatására fordítson. Az irodai munka terhét teljesen megkönnyíti és a tanfelügyelőket valósággal mozgósítani fogja a magyar nyelv, a magyar kultúra érdekében. Néhány hét múlva már össze fog ülni a szaktanácskozmány és azután hamarosan megújítva áll előtünk az állami tanfelügyelői intézmény. Felújítva, felfrissítve sokkal intenzívebben teljesítheti feladatát.

Ez a magyar nemzet jogáért való küzdelem előreláthatólag meddő nem maradhat és ezzel sokkal nagyobb hasznot szerzünk az országnak és nagyobb szolgálatot teszünk a magyar nemzeti államnak, mint tesznek azok ott az országházában, kik a gyakorlati nehézségek miatt ezidőszert majdnem kivihetetlen katonai kommandónyelv miatt gázolnak végig a parlamentaris életem és egy egész esztendőre dolgoztalanná tették az országgyűlést.

Nagyszabású gazdasági előadások Zomborban.

A jövő hó 13 án nagyszabású gazdasági esemény fog lefolyni városunkban. Az „Országos magyar gazdasági egyesület”, karöltve a „Bács Bodrog vármegyei gazdasági egye-

selet”-tel ugyanis két napon át előadásokat fog tartani az ország legkiválóbb szakembereinek közreműködésével. Gazdasági, ipari és kereskedelmi szempontokból úgy várossunkra, valamint az egybehívott délvidéki gazdaközönségre nézve eléggé nem is méltányolható óriási fontossággal bír a bekövetkezendő esemény. Az ország gazdasági érdekei megkívánják, hogy az e téren észlelt hiányok, melyek igen gyakran káros következményeket provokáltak, végre valahára megszűnjenek és az egész ország gazdaközönsége bevonásuk egy oly nagyarányú akcióba, mely hazánk gazdasági életének tökéletesítését tűzte ki céljául. Ezt a mozgalmat karolja fel vármegyénk gazdasági egyesülete élén nagyérdemű elnökevel, Latinovits Pál főispánnal azzal, hogy a jövő hó folyamán alkalmat nyújt az intelligens gazdaközönségnek megismerkedni az e téren életbeleptetett újításokkal és vívmányokkal.

Ezen előadásokra meghívta a gazdasági egyesület az egész vármegye gazdait, iparosait és kereskedőit, valamint a szomszédos délvidéki megyehelieket is. A debreceni kir. gazdasági akadémia tanári karának legkiválóbbja érkeznek ez alkalomra városunkba, hogy az előadásokat megtartsák. Latható ebből, hogy ezen előadások nagy fontosságú közgazdasági eseményt fognak képezni, melyekre ez uton is felhívjuk az érdekelt körök jóindulatú figyelmét. A szóbanforgó gazdasági előadások programja a következő:

1904 évi február 13 án szombaton. 1. Délután 9—1/2 11 óráig: A jövedelmező gazdalkodás alapfeltételeiről. Előadó: Ormandy János tanár. 2. Délután 1/2 11—12 óráig: Az újabb gazdasági gépekről. Előadó: Szporon Pal tanár. 3. Délután 12—1 óráig: A sertések hizlalásáról. Előadó: Hajós István tanár. 4. Delután 3—1/2 5 óráig: A komlótermelésről. Előadó: Cséser Lajos tanár.

Február 14 én vasárnapon. 5. Délután 9—1/2 11 óráig: A gümőkór elleni védekezés a Behring fele eljárással. A fertőző betegségek elleni védekezésről általában. Előadó: Hajós István tanár. 6. Délután 1/2 11—12 óráig: A korai zöld takarmányok termeléséről. Előadó: Kerpely Kálmán igazgató. 7. Délután 12—1 óráig: A vetőmag tisztításáról, különös tekintettel a lóherfajták aranka kártételeire és irtási

módjára. Előadó: Juhász Árpád tanár. 8. Delután 3—5 óráig: Egyéb közérdekű tárgyak esetleges megbeszélése.

A Schweidel szoborbizottság ülése.

A Schweidel szoborbizottság folyó hó 13 án szombaton este a Stebler fele vendéglő külön helyiségében ülést tartott, melyen a bizottsági tagok nagy számmal jelentek meg. Ott voltak: Szondy Mátyas, Zulyevits Ernő, Racz Soma, Prokopy Imre, Husveth Karoly, dr. Donoszlovits Vilmos, dr. Pataj Sándor, Buday Gergely, Latinovits Sándor, Trencsényi Károly, Steiner Lajos, Heinicz Kálmán, Petényi József, Lukács evits Sándor, Trischler Károly bizottsági titkár és Krump Vilmos a bizottság jegyzője.

Vertesi Karoly elnök elfoglalván elnöki székét, meleg szavakkal üdvözli a megjelent bizottsági tagokat és a következő elnöki bejelentéseket teszi: Morvay és Novák szabadkai cementárus cég azon ajánlatot teszi, hogy hajlando a Schweidel szobor talapzatához szükséges anyagot a bizottság rendelkezésére bocsátani, ha pedig ezt a bizottság el nem fogadhatna 40 koronát ajánl fel a célra. A hazafias ajánlatot a bizottság tárgyalás alá veven, a 40 korona adományozását fogadta el és a cégnek áldozataert köszönetet mond.

Jelenti az elnök, hogy újból 3000 gyűjtő-ívet küldött szét az ügyvedei és közjegyzői kamarákhoz — már több adomány érkezett be, ezek részéről elnök felhatalmazást kér, — hogy még 2000 ívet bocsátbasson szét. Az ülés az elnöki megbízta.

E dekes pontja volt az ülésnek dr. Balogh Sándor, a vértanu Schweidel vejének a szoborbizottsághoz intézett levele, melyet Krump Vilmos jegyző olvasott fel. A Schweidel-család bálás köszönetet mond a szoborbizottságnak, mely lelkes, faradhatatlan buzgal-mával lehetővé tette, hogy az aradi vértanúk szomorú napján, a nemzeti gyásznapon városunkban Schweidel erecszobra fogja hirdetni Zombor város közönségének hazafias kegyeletet. A szobormintára nézve Balogh Sándor, neje Schweidel Sarolta és nővere Halasz Gedeonne nevében is kijelenti, hogy a Matray által nekik bemutatott mintát a rokonság jónak nem találja. Se a termete, se az arca nem megfelelő és teljesen idegen. Öszetett kezekkel nem azt a dicső szabadsághórt ábrázolja, ki a szabadságharcba hősi bátorsággal, vitézséggel küzdött, nem egy vitéz szabadsághórt, hanem honvédet ábrázol a minta. Óriási hiba a váll görbessége és a lábán látható bűtyök. Az isteni gondviselés dalias férfi természettel áldotta meg és nem

sichore. Végre emlékezzünk csak ifjúságunk ártatlan viszonyának rózsás napjaira, mikor minden iránt siket és vak voltunk, mennyire megdobogtatta a tánc — mikor ő vele jártuk — szívünket! Herodiás tánca nem ilyen volt.

Mindez Stockholmban, Skansenben jut eszembe. Mindennek van története, a táncnak is, még pedig igen szép és fölülte érdekes ez a történet.

Az élénk képzelet játékaival elvonulnak előttem azok a menyeieknak mondott alakok, a kik utólérhetlen bájjal, elragadó táncal teremtettek. Soha sem tűnik el emlékezetemből Maria Lopez, ünnepelt spanyol táncosné Szevillában, a tüneményes szépségű Consuelo Tortajada diva pedig mint egy modern Terpsichore, Bécsben, a keringők birodalmában ragad el. A kedves Carmencita tüzes spanyol táncával, lábának a heves dobbantásával, a pajkos vérű Rosario Guerrero „A rózsák és a tör” című táncokörményével veszi meg a lelkünket. A nálunk is előnyösen ismert, alakító képességgel felszerelt amerikai művelője a táncnak, miss Duncan Isadora, mozdulatainak majd önkéntelen gráciájával, majd meg a

művészetével, tudjuk mennyi tapsot aratott. Azután La belle Zarina plasztikus pózaival nyeri meg a szívünket. Aki a művészet egén ezeket a csillagokat, a földön ezeket a gyöngyöket látta, időmúltán is mindig látja a fényüket. A teremtés Ura ilyeneket csak jókedvében teremt, ajándékoz az emberiségnek, hogy gyönyörködhessek a saját fájában, Isten képmásában. A szépben, mégis csak kiváltsága van a kaukázusi fajnak. A mélyen lefátyolozott egyiptomi, abisszinai szépségek között ilyen nem akad.

A gondolat elkalandozása után térjünk vissza Skansenbe, nézzük az embereket röviddebb s azután ismét a némbereket hosszabb ideig. A férfi fajtája, megemberesedett, széles mellkas, makkegészségű szállegények,¹⁾ olyik a férfiszépség ideálja, sokat ígérő erővel, urrá

¹⁾ Az erőbeli viaskodás régi szokása a svéd népnek. A nemzeti muzeumunk parkjában láttam egy bronzesportot, mely az ősi svéd szokás szerinti késelő párviadalt állítja a szem elé. Miként történt az? Elmondom röviden. A két férfi melle szíjjal van egymáshoz szorítva. Rövid pengőjű késekkel szurkálják, esetleg agyonszurják egymást.

lesznek női sziveken. Akad közöttük szoborszép férfi is. Jól áll rajtuk a hosszuszárnyú svéd kabát. Vállukra vetve viselik színes köntösön a felsőt, a hetykébbek.

Bájos, keces női teremtések, kedvesek mint a virág. Alakjuk arányos, tagjuk telt. Mosolyra könnyen nyílik ajkuk, gondtalan játszissággal szinte ragadnak magukkal a jókedvbe. Isten adta a szépnek szeretetét.

A dalekarliai leányok Skansenben is kitűntek. Valóságot írok róluk, nem regényt. Sávosan tarka a kötényük, hófehér az ingujjuk, a keblük plasztikáját takaró, tetszetős kelméjű, beszött mintázatokkal díszes mellényke, formásan simul, illeszkedik a szobrászati részükhöz. Felpántlikázott a szép szőke fűrtjük, nem tudjuk melyiket nézzük közöttük. Egynémelyik habtermető, maga se ismeri az értékét. Maguk is örülnek, hogy tetszenek, arcuk szelidre válik. Nagyon kapóssá vált a színes arcképtük, a mely nem volt idealizált képmás, csak művészi kivitelű mása a valóságnak. Képüket egy közeli csarnokban árulta az élelmesség. Veszek néhány remek példányt. Finoman rajzolt vonások. Az egyik kép alá,

összetett kezekkel várta az aradi golgotában a vértanubalált. Csak a rubázata jó, mert ez megfelel a nemzeti ereklyemuzeumban levő eredeti rubázatnak. Balogh Sándor arra kéri a bizottságot, hogy a megbízott szobrászt, ezen alaki hiányok pótlására hívja fel. Az ilyes ezt határozatilag kimondta.

Elnök bejelent, hogy újból atírt a vármegye törvényhatósági bizottságához, hogy járuljon hozzá a szobor költségeihez, a vármegyéhez méltó összeggel.

Érdekes vita fejlődött ki a szobor helyének kérdésénél. A megbízott szobrász Mátray a vármegyei székház előtti köröndöt jelölte ki, ezzel szemben van egy ellenáramlat, mely a szobrot a Kossuth-utca elején levő térre kívánja felállítani. A bizottság az utóbbi mellett döntött és kérvényét beadta a városához.

Felolvasták ezután a Mátray szobrászsal kötött szerződést, melyet a bizottság elfogadott. A szerződés szerint kap a szobrász összesen 20 000 koronát, a szerződés aláírásakor kapott 2000 koronát, a természetes nagyságu minta bemutatásakor kap 5000 koronát, a bronzba öntéskor 4000 koronát, a szobor felállításakor 4000 koronát és a leleplezés napján 5000 koronát, semmi más kiadást nem számíthat fel.

Verecsy Károly elnök bejelent, hogy Vecsey Karoly elfoglaltsága miatt pénztárosi állásáról lemondott és a szamadasokat teljesen felszerelve elnöknek átadta. A lemondást a bizottság tudomásul vette s eddigi derék fáradozásáért jegyzőkönyvileg megörökítendő közönytet szavazott. A pénztárosi állásra a bizottság Husvéri Károly, a bizottság derék tagját, számvizsgálóva pedig Petényi Józsefet választotta meg.

Dr. Donoszló Vilmos azon indítványát, hogy a szobor talapzatára egy erkölcsozati helyettesek, a bizottság egyhangúlag elfogadta.

Gazdasági egyesületünk működése.

* Varmegyénk gazdasági egyesülete, a vármegyei közgazdaság ezen kiváló fontos faktorának eredményekben gazdag működéséről számol be Györgyovánszky György, az egyesület nagyérdemű titkára.

Az egyesület működése minden tekintetben fényesen sikerült és nemcsak jelentékeny anyagi, hanem nagy erkölcsi eredménnyel is járt. A közszükségletek iránti helyes érzék tanúságaképpen megindította, előmozdította és eredményre juttatta áldozatok hozatásával a közgazdasági és szociális szempontból legfontosabb ágazatait a közgazdaságnak.

Állatdíjazásokat rendezett, úgy az óbecsei ló-, mint a zsablyai marhadíjazás által egy-egy nagyfontosságú eseményt avatott fel a nyilvánosságuknak.

Azon közgazdasági intézkedések között, melyeket a földmivelésügyi miniszterium az utóbbi években életbe léptetett, a földmivelésügyi miniszter intenciójának megvalósításához a mi egyesületünk már évek óta a legnagyobb buzgósággal járult hozzá — népies gazdasági előadásokat — tanfolyamokat rendezett. Az előadások tárgyai a növénytermelés, az állattenyésztés, a kertészet, a szőlőszet, méhészet, a selyemtenyésztés, tagosítás, a segélypénztár, a törvény és egyéb tárgyak ismertetésével foglalkozott.

A háziipari tanfolyamok is fényes eredménnyel jártak — ezekre menő egyénnyert alapos kiképzést és forrást a kenyérkeresetre. Értékes statisztikai adatokat olvasunk a jelentésben a háziipari kiállításokról, így a többi között Gomboson és Zomborban, a vármegyebáz kistermében kiállítás rendezett, mely méltó feltűnést és általános tetszést aratott és a községi fűzfatelepek létesítésére buzdítólag hatott, a háziipari tanfolyam a pozsonyi kiállításon díszoklevéllel lett kitüntetve, Zabik László igazgatótanító pedig arany, az egyes tanfolyamok pedig mindannyian ezüstérem kitüntetésben részesültek.

Kiváló gondosságát képezte a kiváló egyesületek a kivándorlás kérdése. Szomorú statisztikai adatokat közöl a jelentés. 1901. január hó 1-től 1902. július hó 1-ig vármegyénkben 7711 egyén vándorolt ki, legtöbben a palánkai, hódási és kulai, legkevésbé a bajai és bácsalmási járásokból. Felsorolja a jelentés a kivándorlás okait és azon konkluzióra jut, hogy a kivándorlás nálunk aggasztó jelenséget még nem képez, mert sem a munkaerő nem dragult meg, sem az elszegényedés nem emelkedett.

Az egyesület a segélypénztár, a törvényhozás ezen egyik legfontosabb alkotásának népszerűsítése és ismertetése érdekében mindent elkövetett, a népies gazdasági előadásokon és tanfolyamokon ismertette az intézményt, a gazdaközönseget tájékoztatta. A segélypénztár érdekében az egyesület egy memorandumot adott ki.

A gazdasági munkás és segélypénztár — ezen humánus intézmény érdekében és felvirágoztatása érdekében is nagy munkásságot fejtett ki.

A gazdasági egyesület tanulmányi kiadványokat rendezett. Megnézték a pozsonyi országos kiállítást, a kisbéri és babolnai kincstári birtokokat. Munkás és családjuttalmazás is volt. A földmivelésügyi miniszter 100—100 korona jutalmat és elismerő oklevelet osztott ki. Ezt a gazdasági egyesület megbízottai teljesítették.

Egy mintagazdaságot is berendezett mindenre kiterjedő gondosságával az egyesület. Várkonyi István óbecsei gazdasága lett a mintagazdaságok sorába felvéve.

A löverseny is egy érdekes pontja a jelentésnek, részletesen ismerteti annak gondos, szakszerű rendezését és párját ritkító fényes sikerét.

Lelkes hangon ismerteti a jelentés a főkegyelvek megalakítását, melynek eszméjét a gazdasági egyesület vetette fel és amelynek célja a gazdaközönség jólétét és boldogulását hatékonyan, egyesült erővel előmozdítani. A felhívásra Hódáságon alakult meg az első járási főkegyelet. Fennállása első évében szarvasmarha és szépen sikerült rózsakiállítás rendeztek.

A jelentés befejező része az egyesület belételeivel foglalkozik; a leiratok, felterjesztések, könyvek és füzetek, a társulatok, hatóságok, egyesületek és intézetekkel való érintkezés, a magánosok támogatása, állami felügyelet, ügyforgalom nyer alapos és részletes ismertetést.

Közli a jelentés a tagok létszámát, e szerint az végén 813 tagja volt. Halálával emlékezik meg Darányi Ignác miniszter áldásos működéséről, ki minden téren támogatta a gazdak és ezek érdekeit képviselő gazdasági egyesületeket.

Ezek főbb vonásokban a jelentésnek közérdekű adatai. Györgyovánszky György, az egyesület nagybuzgalmu, vasszorgalmu igazgató-titkára igaz büszkeséggel tekinthet derék munkásságára, melyet ezen fontos közgazdasági intézmény felvirágoztatása érdekében időt és fáradságot nem kímélve, szakadatlan munkában kifejt.

rondirással maga írja nevét, kinek keble szinte átlátszó fehérségű. A kedves emlékü képre, üvegessel, gyémánthegyü acéltüvel vágattam bojtolt. A kép festett, az arca nem. Igazán kár, hogy a saját, ritmikusan csengő honi nyelvükön kívül, más nyelvet nem értenek, még annyit se, mennyit a kairói arabs gyerekek, számárhajésár, angolul és olaszul, de azért emberrajzolásban, gyakorolhattam magamat.

Azt hiszem, nincs még egy második főváros, a hol a nemzeti viselet úgy tartotta volna fel magát, mint a svédek nemzeti jellegű fővárosában. Festői ez a népviselet, tetszetős a szüze, a fiatal asszonyé, a családanyáé, a legényé, az emberé. Sok szín, élénk színegyület, tisztaság. A magasabb növésű, sugár testalkatu, telt idomu szépeken különösen jól áll a nemzetien való öltözködés. Az összerolódó színek, selymek ragyogó tarkaságába, belevesz a néző szeméfényé. Egy-egy szebbre többen nézünk. A szem is lehet irigy. A szem nemesak akkor kápráz, mikor villám villámot ér sötét éjszakán, hanem akkor is, mikor sok szépet lát derült nap esthajnalán.

Ismertem előbb is már ezt a szépítő viseletet. Meghallgattam néhányszor a fővárosokban, a svéd nők quartetjét, amint diadalszekerükön hozzánk eljutottak. Az egyik, dalszarnok királynő lett, másik dalszinházban volt ünnepelt; az ő számuk, gyöngye volt a műsornak, görög fuvola, spanyol citera zenéje. Kedvébe fogadta őket a közönség. Erős, iskolázott a hangjuk. Ábrándteljes koromra visszamlékezve, elmémbe rezeg még most is nem egy dallamuk, melynek hallatára felesalagányoztuk őket az egekig. Egynémelyiknek a beszéde is zeneként tűnt fel. A svéd nőkről, legkivált a dalekarliakról is elmondhatom — miről nem lehet vitázni — a mit a bethlehemiekéről elmondottam. Lelkük nagyságával, testük szépségével, szakasztott olyanok: cifra öltözködésű szépek, anélkül, hogy ők maguk cifra leányok volnának. A szerelmet nem hazudják, nem fűznek sziveket láncra. Erényük kiállja a próbát. Vágyaid mellé tedd a lemondást; szívélyesek, mert arcuknak ninesen fellege. Dolgosak, folytonos munkálkodásukban segítik a férjjet, apát, anyát — a szülőkön odaadó szeretettel csingnek — ha ezeknél

kezdését veszi az erők fogyása, a szülőt és férjjet mesterségében is segítik. A városokban eselészolgálatot teljesítenek és a munkát nem szégyellik, csakhamar belopják magukat a gazda bizalmába, sok jó munka kerül ki sohasem pihenő kezükből, sőt borbély üzletekben is alkalmaznak fiatal lányokat. Borbélyok fecsegése nélkül végzik dolgukat. A vendéglőben, hófehérkötényű pincések. Beszédjük közben, dehogyan vesztenének el egyetlen szót, vetnének bátorító tekintetet, szemükben inkább a szigorúság tükröződik vissza. Magyarjaink túlradó barátságosságára, szére szóra lebecsájtják szempillájukat. Sikertelen minden kísérlet. A logika utja mindig egyirányu, de a sziv törvénye, csaknem országonként változik. Dohányos boltokban, — melyek nem képezik úgy mint nálunk az állam nagyhasznu üzemet — mint elárusítók, rendszeren nők szolgálják ki a közönséget. A virágboltok, cukrászsarnokoknak vonzó alakjai ismét csak ők. A nóbelség ördöge nem szállja meg a fehér főköts asszonyokat, magas, hegyes sapkás hajadonokat.

Az Országházról.

Budapest, 1904. január 8.

Obstrukció vize folyik csendesen,
Borulj a vállamra kedvesem . . .

Énekelné Bartha — Ugronnak, Holló — Szederkényinek stb., de hajh — ily cudar a sors — nem énekelhetik, mert Ugronnak meg követőinek nincs idejük énekelni. Nekik beszélni kell! Beszélni . . ., hogy miért! . . . Ezt bizony én nem tudom megmondani, sőt talán e jó urak maguk se. De pardon tévedtem, ők megtudják mondani, határozottan meg. Hát csak azért, hogy jobban menjen, hogy több előfizetője legyen a „Magyarország“-nak. Hja az ordítás csödt. Hát nem szent cél ez!? Ki az a vakmerő, ki az a hazaáruló, ki kétségbe meri vonni azt, hogy ennél szentebb célért küzdöttek volna valaha a négy folyamok és a delibabok földjén.

Én nem vonom kétségbe, én csak elszorult szívvel nézem a fekete sereg garázdalkodását. És méltán kérdezem a kérdezőkkel: Hát mi lesz?! Hogy lesz?! Mikor lesz már vége ennek az áldatlan időpocsékolásnak. De ennek csak az Isten — no meg Bartha urék a megmondhatója.

A parlament komoly elemei aggódva nézik ezt az átkozott játékot, de mit tehetnek? . . . Vigasztalják magukat ezzel a régi és kopott igazsággal: Hát csak majd lesz valahogy, mert meg úgy sohse volt, hogy valahogy ne lett volna. Felre ezzel a vigasztalással jó urak! Ostort eló!

Hétfőn: Az obstrukciók egy kis napirend előtti vitát provokáltak. Nyertek vele vagy egy fél órát. Száradjon a lelkiükön. Utánna Holló és Bartha mondták el zárbeszédeiket.

Egész rendben, mint rendszeren nap nap után, minden különös esemény nélkül hangzottak el a zárbeszéddek.

Ki hitte volna, hogy ez a mai nap még eseményt hoz. Még pedig vihart, sőt az oly régen nélkülözött „izgalmat“.

Pedig megjött. Az igaz, hogy nem valami nagyobb szabású vulkanikus kitörés, hanem csak olyan „műviharka“ volt a lelkem. Egy cseppet sem felelmetes, de inkább pukkasztóan komikus színeze e volt a kis korcsoszlótt viharfiúak. No de mundegey, mégis csak volt valami és ez a fő. Nem nagy, de végtelen jól esett sokaknak ez a kis oázis a végtelen beszéd-sivatagon.

Lengyel majd kibújt a bőréből. Nincs az a teve, mely olyan kéjes örömmel üdvözlőné a sivatag homokjában előbukkanó forrást, mint amily örömmel Lengyel üdvözölte a már oly régen nélkülözött vihart.

Az egész dolog abból pattant ki, hogy Tisza István miniszterelnök Holló zárbeszéde után felállt és indítványozta, hogy habár egyetért Holló benyújtott határozati javaslatával, annak megszavazását mégis mellőzze a Ház, mert ugyanezen határozati javaslatot — a megegyezés szerint Kossuth fogja benyújtani.

Hát ez az egész nem nagy dolog, de azért kapva kapott rajta a fekete sereg.

Jogtiprás! Hárszabálysértés! A beszéddek elhangzottak, nincs joga indítványt tenni! Magának privilegiuma van!? Ordított a fekete sereg.

Aztán beszéltek és kiabáltak pro és contra. Az obstrukciók kidülledt szemekkel figyeltek.

Hallga csak! Hallga! Sugja Holló Lovásznak; mintha már egy „gazembert“ halottam volna. Istenem, Istenem most tégy csodat! Lovászy azonban kiabrándította a reményekkel telített Hollót: Tévedtél bölcs férfi, nem „gazember“ volt, hanem valami ártatlan „jogtiprás“ meg „hazaárulás“.

Hollónak mélyen leesett az álla: Oh ég, hat nincs remény!

Csak a fekete-sárga néppárt ordított. De egyszerre mozgás keletkezett a barcolók között. És repest a szívük, ragyogott a szemük, mert felállt Lengyel Zoltán — talán segíteni jó! Legy üdvözölve — bugták a leventék.

Lengyel nagysága és fontossága tudatában cesari tekintettel nézett szerteszét, aztán minekutána feyegetéstől kijelentette, hogy így Tisza nyomán ő akár egymaga 1 évig is kiobstruál — szép csendesen lett.

A reményekkel felsültek pedig mumusként megecselékedtek egy zárt ülés.

A zárt ülésben tombolóan kacagató jelenet játszódott le.

Ugyanis a miniszterelnök rögtön belátta, hogy ebből a csatapárból csakis ő húzhatja a rövidebbet. A néppárt, Ugron-párt, a Kossuth-part klerikális aranyata csak arra vár, hogy Tisza valami olyan dolgot kövessen el, melylyel megokolhatná az obstrukcióba való beolvadásukat. A néppárt a markába röhögött: itt az alkalom, ok lesz a további harca. Most tönkretelhetjük Tiszát.

Ámde Tisza átlátott a szitán és egy ügyes sakkhúzással tönkre tette a klerikális csorda szamitását. Mindjárt a zárt ülés elején felállt és általános meglepetés közben jelentette ki, hogy az ellenzéknek igaza van, ő tévedett. És hogy ez precedensül ne szolgáljon, visszavonja indítványát és férfiasan beismeri tévedését.

A Ház eljenzett. Rakovszkyék pukkadtak és — eljeneztek. Muszáj volt éljenezniük, mert hisz minden úgy történt, ahogy ők akarták.

És most a java. Isteni egy jelenet volt: Rakovszky felállt és dübötől sápadtan jelentette ki, hogy — meghajtja lobogóját Tisza István előtt.

A nyílt ülésen szavazásra került volna a dolog, de Ugronék és a néppárt névszerinti szavazással holnapra balasztották azt.

Kedd: A mai napon végre szavazhattak a honatyak. Az ujonclétszám megállapításának törvényjavaslatát szavazta meg a Ház.

Hej — sóhajtozták a kormányparti padokon — bár már az ujoncmegajánlásnál tartanánk!

Mert t. i. a kormánynak két törvényjavaslatot kell elfogadtatni, míg sorozhat. Az ujoncmegállapítás és az ujoncmegajánlásról szólókat.

És itt a bökkenő. Ma még csak az ujoncmegállapítást szavazták meg. De még ezen első javaslat szakaszaiba és címebe mindig kapaszkodnak az obstrukciók. Így tudja az ég mikor lesz letárgyalva. Most még az első javaslat címét obstrukcióják.

A szavazás után Szederkényi obstrukciót a címet. Rettenetes művészetiel beszélt mindenféle tücsökről, bogárról, csak a címről nem — másfél óráig.

Cimzetes beszéde alatt Szederkényi megszomjazott. Egy Kossuth-párti honatya gyanus készséggel intette magához a szolgát és a fülébe sugott valamit. A szolga rövid időn belül visszajött a terembe egy pohár vízzel,

melyet Szederkényi elé tett. Szederkényi hívei azonban gyanusnak találták a szolgát-készséget és a folyadékot is és mielőtt a beszélő ivott volna belőle — alapos vegyi vizsgálat alá vették. Mely után szörnyülködve konstatáltak Ugronék, hogy a poharba — keserűvíz volt. . . .

Csütörtök: Napirend előtt a néppárt provokált vitát, valamint a napirendet is a néppárt merítette ki.

Oh, ők azért nem obstrukáltak! . . . Rakovszky beszélt egész delelőtt a cimbez. Azzal kezdte mondókáját, hogy: „Códalom mennyire meghízott München Aurél t. képviselőtársam.“ És ilyen jargonban beszélt tovább.

München haragosan mormogta a bajusza alatt: Bar csak a nyakadra ültetnék. Ennél jobbat senki se kívánhat Rakovszkynak. A sorok közt megjegyzem, hogy München 150 kiló.

Péntek: Ma volt a klerikális obstrukciónak, különösen pedig a fekete obstrukció fővédőjének Rakovszky kamaras urnak az örömnapja. Rakovszky ur örömei mindjárt az ülés elején kezdődtek. A cimbez ugyanis meg 4 obstrukciós bajnok szólott, ami a kamaras ur szívét annyira gyönyörködtette, hogy csaknem kiugrott a bőréből. De hogy is ne! Negy szóok. Ez közép-szamitással legalább is másfél óra. Már pedig ez nagy szó a pereről perere élő obstrukciónak.

Most ismét nagyobb szabású időpocséklás következett. Ugyanis a feketék zárbeszédet mondtak, majd pedig a kérdés feltevéséhez „követtek el“ egy-egy beszédet.

Ezek után a többség változatlanul elfogadta a javaslat címét.

Polónyi Geza állott most fel szólásra, hogy indokolja azt a határozati javaslatot, amelyet Kossuth szövegezésében fogadott el a Ház.

Közben Polónyinak skrupulusai támadtak a felől, vajjon ez a határozati javaslat válasza-e a Czóly hadparancsra, vagy nem.

Rakovszky Stefi ur örömei most már a legmagasabb fokra hágtak. A jámbor fekete ugyanis azt hitte, hogy a kormányelnök és a Kossuth-párt között felbomlott az egyetértés s így a klerikálisok segítséget kaphatnak a Kossuth parttól.

De szegény Stefi az ő véges eszével megint rosszul számított. Mert Tisza István fényes eloquentiával győzte le Polónyi aggodását. Kinek viszonzalása és a kormányelnök megnyugtató felelete után az affér békésen elintéztetett.

Igy végződött a kamaras ur öröm . . . azaz örömnapja.

*

Barcsay, a híres adomázó honatya be-szélte a következő adomát:

A multkoriban lenn jártam a választókerületemben. Az egyik községbe, amint a kis sáros utcán megyünk, megpillantottam egyik tehető parasztgazda választótmat.

Kinnt tilt az ámbituson és huzgón olvasta a „Budapest“-et.

Amint hozzám mentem, nem vett észre és csak olvasott tovább.

Ranézek az újságra, hát képzeljétek az újság fordítva volt a kezében. A címlapon egy hajó volt rajzolva emberekkel. Ő nála természetesen fel volt a hajó fordulva mindenesztől.

Rögtön láttam, hogy az én emberem csak tekintélyszerzés okáért tilt az ámbitusra, onnan tudniillik mindenki látja.

Megszólítom az emberemet: Mi újság János gazda. Az ember felpillant, aztán felugrik: — Köszönöm kérdését a nagyságos képviselő urnak, csak mindig rossz az újság. Ebben ni — bök a képre — most is feldült egy hajó a tengeren, valami ezren belefultak. . . .

Gyöngyösi.

H i r e k.

A miniszterelnök köszönete. Bács-Bodrog vármegye közönsége a m. évi december 22-iki közgyűlés határozatából kifolyólag főhírral üdvözölte Tisza István gróf miniszterelnököt kinevezése alkalmából. Most a miniszterelnök a következő leiratban köszönte meg az üdvözlést:

„Fogadják őszinte köszönetemet ama megleghangú üdvözlő feliratért, amelyet miniszterelnökké történt legkegyelmesebb kinevezetésem alkalmából intéztek hozzám. Nehéz és válságos időkben vállaltam magamra az ország ügyeinek intézését és kettősen érzem így annak szükségét, hogy az ország-illetékes tényezőnek támogatásában részesülök. Különösen örömmel, megelégedéssel veszem abba a kijelentésüket, hogy egész buzgalommal és odaadással szándékoznak támogatni, mert a kormány élén kifejtendő működésem sikerének biztosítékul szolgál ez nekem.“

Előléptetés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Megyesy Ferenc, a zombori állami főgimnázium tanárát a IX. fizetési osztály első fokozatába léptette elő.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Koréy Seberk Vince ügyvédjelöltet, újvidéki lakost, a vezetésére alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakoronokká kinevezte.

Áthelyezés. A posta- és táviróigazgatóság Schlath János óbecsei posta- és táviró tisztet Szegedre helyezte át.

Miniszteri köszönet. A vallás és közoktatásügyi miniszter Kishegyes községének a szegény iskolás gyermekek segélyezésére adott 200 koronaért köszönetét fejezte ki.

Dr. Gozdu Elek előadása. Dr. Gozdu Elek törvényeségi elnök folyó hó 16-án este 9 órakor a bacskaui polgári olvasó egyesület helyiségében előadást tart. Az előadás iránt nemcsak Bacskauban, hanem környékén is általános nagy az érdeklődés.

Jegyzői helyettesítés. Kekezovits Mátyas Gözsnán község jegyzője betegsége miatt szabadságoltatván, Mezey Imre az újvidéki járás főszolgabírája a szabadság tartamára a jegyzői hivatal vezetésével Manhold Pal kulai segédjegyzőt bízta meg.

Jegünnepelely. A zombori korcsolyázó egyesület a jéppálya megnyitását f. hó 17-én vasárnap délután tartja. Ezen megnyitás nagyszabású jegünnepelelyel, versenyek és lampionos felvonulással lesz egybekötve a városi gyermekzenekar közreműködése mellett. A részletes program a következő: 1. Ünnepelelyes felvonulás. 2. Diák-verseny I. csoport 15 éven alóliak részére. Tav. 600 méter. 3. Negyes. 4. Felnőttek versenye. Tav. 2000 méter. 5. Keringő. 6. Diák-verseny II. csoport 15 éven felüliek részére. Tav. 1000 méter. 7. Műkorcsolyázás. 8. Paras verseny hölgyekkel. Tav. 1000 méter. 9. Negyes. 10. Lampionos diszfelvonulás és díjkiosztás. Kezdeté délután 3 órakor. Nevezni lehet az egyes versenyszámok előtt az egyleti titkárnál. — Kedvezőtlen idő esetén az ünnepelely megtartásának napját külön falragaszokon fogja a n. é. közönség tudomására hozni a rendezőség.

Fel nem vett kitüntetés. Az 1900. évi parisi kiállításon Bilinszki Felix zentai kiállító kitüntetést nyert, de az elnyert érdmet máig sem vette fel. Ha azonosságát igazolja, megkapja a kitüntetést a kereskedelemügyi minisztertől.

Új lap. „Magyar városok közügyei“ címmel Lovass Zsigmond Nagyvárad tb. főmérnöke egy új műszaki lapot indított meg. A lap célja a városi és községi közügyek, műszaki és közegészségügyi intézmények támogatása és előmozdítása.

Szabad liceumi előadás. Vasárnap folyó hó 17-én d. u. 4 órakor a városbába díszteremben dr. Duchon János tart előadást. Az előadás tárgya: Ruskin Velence gyöngyei. Az előadás ingyenes és mindenkinek szól. Jagyek nem adnak ki. A világhírű ruszkinizmusról ez lesz a harmadik. Geheze Sarolta, dr. Gozdu Elek előadása után dr. Duchon János til az előadói asztalhoz és nagyérdékű előadást tartand Ruskin egyik legkiválóbb művéről, melyben tulajdonképen ő felfedezője Velence világhírű szépségeinek. Az előadást melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Városi közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatóság bizottsága f. hó 16-án délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A városi tanács előterjesztése az általános tisztújítás megejtése iránti intézkedések tárgyában. 2. A városi tanács jelentése a sörház bérletének bizosítása tárgyában. 3. A pénztárak megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. 4. A Paphazy Dóme fele kiházasítási segélyek adományozása iránt. 5. Heves vármegye közönségének átirata a hadköteles kor előtt és a III. korosztályból való kilepés előtt való nősközlést tartalmazó 1889. évi VI. t. c. 50. §-nak törlése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratuk partolása tárgyában. 6. Sztojits Árkad adópenztári tiszt kérvénye segély és fizetési előleg iránt.

Ág. ev. istentisztelet. Vasárnap f. hó 17-én d. e. 9 órakor istentisztelet lesz a zombori ág. ev. imaházban.

Új ügyvéd. Dr. Bruck Jenő köz- és váltóügyvéd a napokban ügyvédi irodát nyit özv. Pavlovits Jenőné házában. A tetséges fiatal ügyvéd lapunk főszerkesztőjének dr. Balogh Ernőnek volt eddigi helyettese, most azonban megvalik eddigi állásától, hogy rendelkezésére álljon a jogkereső közönségnek.

A községi jegyzői egyesület tiszteletbeli tagjai. A vármegyei községi jegyzői egyesület a következő urakat tiszteletbeli tagokul választotta meg: Gromon Dezső államtitkar, báró Vojnits István, az országos szabadelvű part elnöke, országgyűlési képviselő, Lattovits Pal főispán, Schmausz Endre főispán, Zakó Milán főispán, Karacson Gyula kir. tanácsos, alispán, Hauke Imre polgármester, Schlagger Gyula, dr. Molnar Karoly, Pukovits József országgyűlési képviselő, Vojnits István főjegyző, Eimann Karoly községi jegyző, Kesmarky Bela ny. fősámvevő, Mihály Janos ny. árvászéki elnök, dr. Mikosevits Kanut főügyész, Millassevits Antal ny. jegyző Baja, dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Pribil Ernő ny. főügyész, Popovits Sebő főlevéltáros, Szalay Karoly ny. fősámvevő, Varosy László fősámvevő, Zsupanszky Lyubó jegyző.

Ág. ev. egyházközségi közgyűlés. A zombori ág. ev. egyházközség evi rendes közgyűlést folyó hó 17-én d. e. 10 órakor az imaházban, az istentisztelet után tartja meg, melyre a híveket hittestvéri szeretettel meghívja az intézőség. Ugyanekkor lesz az egyházfelügyelői állás választása. A meghívást Korossy Emil ev. lelkes egyházi elnök és Steiner Lajos egyházi gondnok adta ki.

Különös lelet. A helybeli vasuti állomás derék portása furcsa meglepetéssel részesült kedden a vonatok elmenetele után. Amint ugyanis deli szolgálatat befejezve szobájába lépett, asztalán egy kendőbe burkolt különös alakú tárgyat pillantott meg. Kíváncsian nyúlt utána és lassan lefejtette a kendőt s ekkor a legnagyobb meglepetéssel látta, hogy a váratlan ajándék nem más, mint egy teljesen elkészített pénzsínáló gép, amely hamis 5 koronásos gyártására van berendezve. Elképzelhető, hogy nem a legkellemebb fölfedezés volt ez, és a jó ember sietett is a leletet nyomban bejelenteni főnökének. Az állomásfőnök jegyzőkönyvet vett fel, majd csatolva az „értékes“ tárgyat hozzá, átadta a rendőrségnek, ahol megindították a nyomozást a masina tulajdonosa után. Valószínűleg valami dél-bácskai pénztechnikus rejtette oda a gépet, hogy vonatinduláskor ismét magával vihesse.

Változás a csendőrkertületben. A honvédelmi miniszter Bezeredy Tiszsz szegedi csendőrkertületi hadapród tiszthelyettest megbizta az óbecsei szakasparancsnokság ideiglenes vezetésével, Hajdu Gyula csendőrhadnagy, óbecsei szakasparancsnokot hasonló minőségben a veszprémi VI. csendőrkertületbe áthelyezte.

Új ügyvéd. Dr. Poór Béla ügyvédi irodáját városunkban Kossuth utca (Koszanicház) megnyitotta, hol a jogkereső közönség rendelkezésére áll.

Hazasság. Dr. Veszeli Károly budapesti főreáliskolai tanár hétfőn vezette oltárhoz Balajthy Ilonát, a szabadkai állami tanítónőképző igazgatónőjét. A menyasszony részéről Schmausz Endre főispán volt a násznagy.

Trachomások iskolája. Szabadka város közigazgatási bizottsága elhatározta, hogy a trachomás iskolakötelesek számára külön tanintézetet állít föl.

E. jegyzés. Jankovits László cs. és kir. kamaras, honvédelmi-zárkapitány eljegyezte Pukovits Irma kisasszonyt, Pukovits József országgyűlési képviselő nővérét.

Januári eső. A januári eső körülbelül olyan kellemetlen, mint a májusi hó. Januárt a tél derekának lehet mondani és ha ilyenkor eső esik, igen gyanus kilátásokat nyújt a tavaszra, mert az enyhe télre kemény tavasz következik, amit sokkal nehezebben sziveltünk el, mint a hideg telet. Azért tehát igen visszas érzésekkel fogadtuk a napokban az égből permetező esőcseppeket, amelyek azonban szerencsére nem szakadtak ráuk nagyobb mennyiségben és a hideg szél mellett biztos reményvel nézhetünk még a szürke égboltozat felé, hogy az esőcseppek helyett hópelyhek fognak mihamarább alászálldogalni.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közbírré teszi, hogy Ivankovits Pal németpalánkai ügyvédet lemondása folytán az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte, dr. Poor Béla zombori ügyvédet az ügyvédek lajstromába felvette és végül, hogy dr. Neu József bajai ügyvéd családi nevét „Nemes“ re változtatta.

Beszüntetett kompforgalom. A Dunán bealjt jegzajlas következtében Gombos és E. dód között a kompforgalmat bizonytalan időre beszüntették. A budapest—bosznai forgalmat a kompbeszüntetés tartamára Pecsén át bonyolítják le Eszék és Bosznia Brod között megindított vonatokkal.

Emléktabla. A cservenkai ág. ev. egyházközséget Leibach Peter nagybirtokos újevkor azzal örvendeztette meg, hogy az újonnan épült népiskola összes költségeit, több mint huszezer koronát sajátjából fedezte. Az egyház e jótettért azzal rojja le halajat a nemesszívű felügyelő iránt, hogy a díszes épitleten az ajándékozó nevet viselő marvány-emléktablát fog alkalmazni, melyet nagy tünetségek közt fognak később meghatározando időben feltenni.

Körvasdaszat. Temerini tudósítónk írja: A het elején a község határában fekvő szőregi pusztán nagyszabású vasdaszat folyt le, melyet a gör. kel. zardabirtokok igazgatója Krsztics János rendezett. A vasdaszaton képviselve volt a delvidék intelligenc ájanak színe-java. A vasdaszat reggel 10 órakor kezdődött és délután 3 órakor nyert befejezést. A nimródoknak bő aratásuk volt, mert 200 on felül kerültek a nyulak teretekre. A vasdaszatonak egyik meglepő eseményet kepezte az a paratlan rekord, melyet ifj. Szemző Gyula deszopotszentivai nagybirtokos ért el. Az első 15 lövéssel 15 nyulat terített le. A vadásztársak a legnagyobb lelkesedéssel nezték a fiatal vadász sikerét és őszin-én gratuláltak ahhoz. A vasdaszaton magnum áidomás fejezte be, amelyen sok-sok felkő-zőntő hangzott el, különösen a szerecsés vadászra ifj. Szemző Gyulára. A vasdaszaton a többek között részt vettek: Schneider Frigyes honved őrnagy, Szalay Lajos polgármester, Gaal Mátyas rendőrfőkapitány, Fodor főhadnagy, Lallosevits Istvan, ifj. Szemző Gyula, Neudvich kir. főmérnök, Skalin Benő jegyző stb. stb.

Iparhatósági megbizottak. Az 1904. évre megválasztott iparhatósági megbizottak a közetközöképen alakultak meg: Elnök: Pekánovits András. Iparhatósági lajstromok ellenőrzésére: Bondy Arnold és Lugumerszky Plátó. Ipariskola látogatására: Steiner Lajos és Holczer Márton. Gyárak vizsgálására: Méri Ignác és Szigeti István. Műhelyek vizsgálására belvárosban: Kummerkramer András és Teltsch Gáspár. Felsővárosban: Will Ede és Tuna Gusztáv. Szelenese városrészben: Szukfűll Imre, Tilly József és Vitkovits Béla. Bauát városrészben: Vass András, Pekánovits András és Szemes József. Cservenka külvárosban: Sztrilich István, Gáber Mihály és Tilger Mihály.

Süket ferj — süket feleség Mulságos jelenet játszódott le a napokban egy vidéki járásbírósa előtt. Egy ferj allott a bíró előtt, akit felesége ezzel vádolt, hogy kedvesét saját lakásába vezette és ott az ő szeme láttára csókolódtak.

— Mi a neve? — kérdezte az elnök a férjtől.

A vádlott vonakodott egyideig, azután mosolyogva mondotta:

— Egyszer minden ember életében előfordulhat ilyesmi.

Harsogó kacaj támadt erre a teremben. A vádlott ijedten nézett körül, talán valami ostobaságot mondott, aztán gyorsan hozzátette:

— Elnök ur, én egy kis se süket vagyok; kérem, sziveskedjek hangosabban beszélni. Kihallgatás után a megcsalt hitvesre került a sor.

— Ön tehát megmarad panasza mellett? — kérdezte most a bíró.

— Oh, köszönöm uram, nem vagyok fáradt — volt rá a rövid válasz. Ujabb, hangosabb kacaj. Az asszony néma jelekkel igyekszik magát megértetni.

— Én egy kis se nagyot hallok elnök ur és ha volna szives hangosabban...

— Igen, igen... Most már értem — szólt az elnök. Meg tudom magamnak magyarázni, hogy önök nem tudják egymást megértetni!

Gyilkosság Plávnán. E hó 11 én meggyilkoltak özvegy Rebhunger Fleischmann Mariát. A gyilkosság éjféli után 2 órakor történt. Az orvosi vizsgálat szerint két szurást kapott késsel, a szívére keresztül, mely rögtön halált okozott. A gyilkos eddig Reszeli Flórián volna, aki fogva van. Az egész községben nagy a felháborodás. A vizsgálat, amely már folyik, fogja kideríteni a valódi gyilkost. A gyilkosság oka állítólag asszonyi féltékenység. Mire visz a tiltott szerelem.

Könyvjegyzékek megvétele. A városi könyvtár öre ezúton is felhívja mindazokat, akiknek birtokában fölöslegesen könyvjegyzékek vannak a városi könyvtár állományáról, amennyiben azokat eladni hajlandók, úgy illő áron visszavásárolja.

Lapunk zartakor vettük a zombori Schweidel szoborbizottság nyilatkozatát, mely vonatkozik „Első szobor“ című multkori cikkünkre. A szoborbizottság nyilatkozatát az időre való tekintettel csak jövő számunkban tehetjük közzé.

Farsang.

Műkedvelői előadás. A zombori szerb jótékony nőegylet az emberszeretet szolgálatában álló kiváló társadalmi egyesület folyó évi január hó 16-án a helybeli mindkét nemű szerb ifjuság tagjainak szives közreműködése mellett, saját pénztára javára, a városi színházban táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadást rendez a következő nagyérdemű programmal: 1. „Midőn sirodon voltam“. Szövegét írta Zmaj, zenéjét szerző Cé. Eneklé Bikár Nada, zongorán kíséri Bikár Mica. 2. „Schopenhauer“. Vigjáték egy felvonásban, Irta Nusits Gy. Braniszláv. Rendező Ilkits Sz. István. Személyek: Radulovits János — Ilkits István. Zsófi, felesége — Dvornák Olga. Ruzsica, leányuk — Bikár Ivánka. Risztits Sztankó — * * Risztitsné,

Sztankó nagy iénje — Lugumerszky Zorka. 3. „Arcképtartó“. Előadják: Pavlovits Jelka és Pacsa, Mojits Nada, Borits Jelena, Borgyoski Olga, Jankovits Miluska, Gergurov Dobrila, Pandurovics Gordana és Jankovits Iván. 4. „Az anyós“. Vigjáték egy felvonásban Irta Kalits Döme. Rendező Kalits Döme. Személyek: Milan, bíró — Vujits Milan. Lyubica, felesége — Zarits Julka. Juca, falusi kereskedő, Milan anyja — Deszpotovits Julka. Manda, szakácsné — Popovits Mária. Mija, pandur — Panits Koszta Kata. Manda anyja — Letits Vidosszava. 5. „Költő és a tündér“. I. Miklós, montenegrói fejedelem költeményének töredéke. Előadják: Grábits és Lugumerszky Zorka és Ilkits Sz. István. Zenejét szerző Blazsek Dragutin, a kiváló művészi tehetségű zenetanár. Az előadásra felhívjuk a nagyközönség figyelmét és pártfogását.

A zombori jogászbál végrehajtó bizottsága f. hó 13-án Pribil Ernő elnöke alatti gyűlésén a következőkben alakította meg a tisztkart: Vednök: Latinovits Pál. Tiszteletbeli elnökök: dr. Gozsdn Elek, Hauke Imre, Janovits Gyula, Karácson Gyula, Koczkar Zsigmond, Popp György, Vertesi Karoly, Vukicsévits Péter. Elnök: Pribil Ernő. Titkár: dr. Pataj Sandor, Penztáros: ifj. dr. Karácson Gyula. Ellenőrök: dr. Bikár Voin, Dr. Kraus Miklós, Dr. Késmárky József, Dr. Kneitel István. Jegyzők: Dr. Bruck Jenő, Gaaly János, Dr. Gal Rezső, Kovacs Gyula, Maximovits Miklos, Pavlovits Fedor, Turányi Zsigmond, Ugray László. Házuagy: dr. Birvicszky György. Ciganybíró: dr. Falcione Árpád. Tancrendezők: Bugarszky Nenad, Bunyi Gyula, Falcione László, Dr. Késmárky Bela, Lallosevits György, Dr. Moldovan Lajos, Pavlovits Ozren, Veszelovszky József, Zsuffa Jenő, Szondy István. A bál a hácsmegeyi kör javára lesz rendezve jövő hó 13-án. A bál iránt óriási érdeklődés nyilvánul nemcsak városunk társadalmában, hanem az egész vármegyében. Az előkészületek lázas gyorsasággal folynak s az előjelekből ítélve, e bál lesz a farsang legfényesebb mulatsága. A belépő díjak már megállapítottak: szenté-

lyenként 4, családonként 10 koronával. A rendezőség a további teendők megbeszélése céljából vasárnap d. e. 11 órakor a „Magyar Olvasókör“ helyiségében értekezletet tart, amelyre a végrehajtó bizottság tagjai ez úton is meghívotnak.

Tűzoltóbál. A zombori önkéntes tűzoltó egyesület folyó hó 16-án vasárnap a Szemes József féle „Két fekete ló“ hoz címzett vendéglőjében bált rendez. Belépti jegyek árai nem tűzoltók részére 1 kor 60 fillér, tűzoltók részére 1 korona Tűzoltók női családtagjai részére 50 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

HIRDETÉSEK.

7. szám.

1904.

Pályázat.

A monostorszegi — apatini ármentesítő és belvisszabályozó társulat a társulat keretébe tartozó kupuszina — monostorszegi lecsapoló érdekeltségnek

gépészti állására

ezennel pályázatot hirdet.

Ezen állás 800 korona fizetés és természetbeni lakással van egybekötve.

Felhívom mindazokat a pályázókat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, pályázataikat legkésőbb **f évi február hó 10-éig** nyújtsák be (Apatin, Duna-utca 67.) annál is inkább, mert a később érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Apatin, 1904. január hó 8-án.

Falcione Lajos,

társ. elnök.

3-2

Kérem a címre figyelni!

*-6

Rövid ideig tartó

alkalmi vásár

Budapesten egy üzlet vétele folytán

a legfinomabbtól a legolcsóbb árúban.

Női divat ruhakelmék a legnagyobb újdonságok, ezelőtt 3.50, most 88 kr.,

130 széles Zobelin ezelőtt 1.50, most 44 kr.,

duplaszéles Loden 65 helyett 14 kr.,

cs. és kir. szabadalmazott fekete női ruhakelmék gyári raktára,

bluz-flanellok minden árban.

Eredeti védjeggyel ellátott

Schroll-schiffonok 12 frt helyett 4.80,

király-vászon 4.75.

Eredeti angol férfi nyakkendők nagy választékban.

Ezen cikkek rövid ideig kaphatók:

TUNA GUSZTÁVNÁL

Zomborban, a Korzón, volt üzlete mellett.

Kérem a címre figyelni!

Kérem a címre figyelni!

Kérem a címre figyelni!

1. szám.

1904.

Hirdetmény.

A titeli kir. járásbírók mint telekkönyvi hatóság 1904. évi január hó 5-ik napján 79 szám alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Gardinovec községre vonatkozólag az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII., az 1891. XVI. t. c. cikkek és az 1897. évi 47.532. számú igazságügyminiszteri Utasítás értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba téve, a helyszíni eljárás nevezett községben **1904. évi január hó 18-ik napj-n** fog kezdődni.

A kitűzött határnapon a telekkönyvi és kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszínen a további teendőket megkezdi, a községi előjárósággal külön fog közölni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik az eddig vezetett telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely telekkönyvezett ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján készítsék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmek előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. XXIX. t. c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5. 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa; mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékeltengedési kedvezménytől is esznek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek; és

4. azok, akiknek javára zálogjog, bérleti vagy haszonbérleti jog az 1864. évi megelőző elsőbbséggel van telekkönyvileg bejegyezve, hogy eme joguknak a szerkesztendő telekkönyvi betétekbe való átvitele iránti kívánságukat a jelen hirdetménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számított 60 napon belül vagy a telekkönyvi hatóságnál bélyegtelenül beadott kérvénnyel, vagy a betétszerkesztő bizottságnál a helyszínen szóval jelentsék be, mivel ellenesetben a kérdéses jogok elévülteknek tekintetvén, azok a telekkönyvi betétekbe át nem fognak vitetni.

Kelt Titelen, 1904. évi január hó 5-én.

Karácsonyi János, Jankó Antal,
betétsz. kir. stkvezető. 3—2 kir. albiró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

27/1904. szám.

Pályázati hirdetmény.

Apatin községben üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra, mely 600 korona évi készpénz fizetés és a szükséges felszereléssel van összekötve, ezennel pályázat hirdetjük.

Pályázó által igazolandó, hogy:

a) magyar honpolgár;
b) védőkötelezettségének megfelelt, 24. életévét betöltötte, az 50 iket pedig el nem érte;
c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű;
d) teljesen egészséges;
e) írni, olvasni tud és a községben divó német nyelvet bírja.

Az alkalmazásnál elsőbbséggel bírnak:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőrök.

2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyének.

3. Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (azaz felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyének.

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

5. Apatini lakos vagy illetőségű a pályázathoz kizáratik.

Fenti körülmények és előnyök közokirattal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulírott előjárósághoz **1904. évi január hó 25-ig** benyújtandók.

Rubázatot a rendőrök sajátjukból tartoznak beszerezni, a felszerelést a község adja. Apatin, 1904. évi január hó 6-án.

Az előjáróság.

Vértesi Károly illusztrált utirajzai.

„Keleti ég alatt. Palesztinában.”

25 iv, 65 szövegekép. Ára 6 korona.

„Keleti ég alatt. Egyiptomban.”

33 iv, 40 szövegekép. Ára 6 korona.

„Konstantinápoly.”

308 lap, 65 szövegekép. Ára 6 korona.

„Tanulmányt.”

Bosznia, Hercegovina, Montenegró és a dalmát partvidék. 7^{1/2} iv, 40 szövegekép. Ára 1 korona 50 fillér.

„Három főváros.”

Berlin. Kopenhága. Drezda. 112 lap, 26 szövegekép. Ára 2 korona.

Aki mind az öt könyvet megrendeli s 21 korona 50 fillér ár helyett **17 koronát** beküld, annak díjmentesen szállítja szerző a könyveket **Zomborból.** *—8

Hirdetmény.

A „Gajdobrai Önségélyző Szövetkezet” **folyó évi január hó 20-án délután 2 órakor** tartja saját helyiségében

VI. rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezeti tagok tisztelettel meghívotnak.

Gajdobraán, 1904. január hó 11-én.

Gajdobrai Önségélyző Szövetkezet.

Meghívó.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság

XIX. évi rendes közgyűlését

1904. évi február hó 7-én délután 2 órakor

saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadás, mérleg és nyeménnyelosztás jóváhagyása, s úgy az igazgatóság mint felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.

2. 5 választmányi tag, 3 felügyelőbizottsági tagnak titkos szavazás útján leendő megválasztása. Választás alá esnek: Kelle Ferenc, Kelle Mihály, Zámbo Ignác, Somogyi Mihály, Haberman Dávid.

3. Madzinyi Géza pénztáros felebbezése fizetés felemelés iránt.

4. 2 jegyzőkönyv hitelesítő választása.

Jankovác, 1904. január 2-án.

Az igazgatóság.

3—2

Vagyon.

Mérleg-számla 1903. december 31-én.

Teher.

Pénztár	38979 48	Reszvénytőke	100000 —
Értékpapir	64480 —	Tartaléktőke	71300 —
Váltó	244192 —	Takarék betét és tőkésített kamat	553512 80
Kötelezvény	168629 —	Heti betét	13337 51
Jelzálogkölesön	172000 —	Kamat átmeneti 1904. évre	5600 —
Ingatlan	6671 41	Fel nem vett osztalek	106 50
Postatakarékpenztár	350 68	Adótartalek	900 —
Intézeteknél	67204 48	Nyeremény	17750 24
	762507 05		762507 05

Jankovác, 1904. január 2-án.

Madzinyi János s. k.,
igazgató.

Dr. Holländer Adolf s. k.,
igazgató.

Lóvy Sándor s. k.,
igazgató.

Madzinyi Géza s. k.,
pénztárnok.

Brachfeld Zsigmond s. k.,
főkönyvvezető.

Heller Margit s. k.,
könyvelő.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.

Szűcs Lajos s. k.,
felügy. biz. tag.

Madzinyi Adorján s. k.,
felügy. biz. tag.

Schöffner József s. k.,
felügy. biz. tag.

Zámbo Ignác s. k.,
titkár.

ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR.

9. szám.

1904.

HIRDETMÉNY.

A Zombori Takarékpénztár t. c. részvényesei az

1904. évi január hó 31-én délelőtt 9 órakor

Zomborban, az intézet tanácskozási termében tartandó

XXXVI-ik RENDES KÖZGYŰLÉSRE

ezennel tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A közgyűlési elnök és a meghatalmazások megvizsgálására hivatott 3 tagú bizottság választása.
2. Igazgatói jelentés az 1903. évi üzlet eredményeiről.
3. Intézkedés az 1903. évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem felosztása tekintetében.
4. Választmány javaslata az alapszabályok néhány szakaszának módosítása iránt.
5. Választmány javaslata a felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása tárgyában.
6. Választmány javaslata a rendszeresítendő irodatiszti állás javadalmazásának megállapítása tárgyában.
7. Választmány javaslata a két irodaszolga járandóságainak megállapítása tárgyában.
8. A felügyelő bizottság 5 tagjának 3 évre leendő megválasztása.
9. A választmány 12 rendes tagjának 2 évre, 1 rendes tagjának 1 évre és 4 póttagjának 1 évre leendő megválasztása.

Az 1903. évi mérleg és igazgatói jelentés a közgyűlést nyolc nappal megelőzőleg az intézet helyiségében közszemlére ki fog tétetni.

Zombor, 1904. évi január hó 12-én.

Dr. Falcione Nándor,
igazgató.

A Zombori Takarékpénztár

Mérleg- és vagyonkimutatása

1903 december hó 31-én.

V A G Y O N	Összeg		T E H E R	Összeg	
	korona	fl.		korona	fl.
Ingtalanokra bekebelezett kölesönök	6 969	936 52	Befizetett alaptőke	400 000	—
Leszámitolt váltók	1.485	903 41	Tartaléktőke	466 475	20
Jelzálogilag biztosított váltókölcsönök	644	983 66	Nyugdíjalap	194 942	56
Értékpapírokra adott előlegek	39	657 50	Külön tartalékalap	57,499	94
1.903,000 kor. n. ért. 4%-os koronajáradék á 98.—	1.864,940	—	Betételek 4% kamatozásra	9.036.589.82	
400,000 kor. n. ért. országos közp. hitelszövetke-	402,000	—	" 3 1/2% "	872 510.13	
zeti kötvény á 100.50	402,000	—	" 3% "	1.180,334 13	11.089,434 08
200,000 kor. n. ért. 4% os földhitelintézeti zálog	198 000	—	" után II. félévretőkés. 4% kam.	184 483.31	
levél á 99.—	198 000	—	" " II. " " 3 1/2% "	6 246 88	
150,000 kor. n. ért. 4% os pesti magyar keresk.	148,125	—	" " II. " " 3% "	12,712 45	203,442 64
bank záloglevelek á 98.75	148,125	—	Ezek után járuló 10% adó	20 344 27	
250 drb 5% os m.-gácsországi vasuti részvény	100,250	—	1904. évre előre bevett kamatok	117 488 53	
á 401.—	100,250	—	Beszedett bekebelezési illetékek	4 531 20	
Értékpapírok utáni függő kamat	14 505	—	Tiszta jövedelem	184 751.95	
Kossuth Lajos utcai 157. sz. intézeti ház	87 882 44		Ebből a részvénytőke után 5% kamat	20 000 —	20,000 —
Gromon utcai 180. sz. bérház	79,795 69			164,751.95	
Végrehajtási árverésen megvett földbirtok	46 000	—	A tartaléktőkéhez csat. 10%	16.475 20	
A felszerelési tárgyak értéke	8 802 52		A nyugdíjalaphoz csat. 3%	4 942 56	21,417.76
1903. december hó 30 áig hátralékos kamatok	24,211 61		Rendelkezésre álló 1903 évi jövedelem	143,334.19	
Más intézetnél elhelyezve	594 869 22		Nyereség áthozat 1902 évről (már		
Oszták-Magyar Bank giro számláján	1,389 13		1903. évben megadóztatva)	41 545 61	
Postatakarékpénztári cheque-számlán	657 80		Felosztásra kerül	184.879 80	184.879 80
Fizetési előlegek	2 035 —				
Pénzkészlet 1903. december hó 31 én	45 093 72				
	12.759,038	22		12.759,038	22

Zomborban, 1904. évi január hó 5-én.

Dr. Falcione Nándor,
igazgató.Csávosi Sándor,
főkönyvelő.